

S účinností od 1.1.2013, pokud budou obě novely schváleny do konce roku, budou platit následující změny. V případě, že nebude schválena tzv. sazbová novela, bude od 1.1. až do její účinnosti platit jednotná sazba DPH 17,5 %. V rámci tzv. technické novely dojde k přepsání řady §, na první pohled se tedy bude zákon jevit značně změněný, nicméně význam většiny ustanovení zůstane stejný, skutečné změny uvádím:

Změna sazby

Snížená: **15%** (koeficient pro výpočet DPH shora: 0,1304)

Základní: **21%** (koeficient pro výpočet DPH shora: 0,1736)

Daňový tip: Všechny platby (zálohy), přijaté do 31.12., budou u účtujících poplatníků zdaněny sazbami roku 2012. Nové sazby se použijí jen na doplátky proúčtované v roce 2013.

Přesun ze snížené do základní sazby

- Dětské pleny
- Zdravotnické potřeby určené k přímému využití pacientem

Změny v registraci plátce

Okamžik registrace (§ 6): 1. dnem druhého měsíce následujícího po překročení limitního obratu

Den vzniku plátce: ke dni, kdy jsem se měl registrovat (tj. zpětně). V případě pozdní registrace správce daně vyzve poplatníka k podání dodatečných přiznání a vyměří kromě úroku z prodlení i pokuty za opožděná podání přiznání za každý měsíc (viz. dále)

Zdaňovací období základní (§ 99): měsíční (nelze si zvolit jiné)

Změna zdaňovacího období na čtvrtletní (§ 99a): nový plátce nejdříve od 3. roku od registrace, u dosavadních plátců platí stávající období, změna možná při splnění následujících podmínek:

- Obrat < 10.000.000 Kč
- Nejedná se o nespolehlivého plátce (viz. dále)
- Nejedná se o skupinu
- Změna oznámena do konce ledna příslušného roku

Povinný registrační údaj (§ 96): V přihlášce k registraci je plátce povinen uvést také čísla všech svých účtů, které užívá k ekonomické činnosti a dále je oprávněn vybrat ty, které mají být zveřejněny v registru plátců. Problém termínu „svůj“ účet: platby pomocí factoringu...

Nové ručení za DPH (§ 109/2)

Každý, kdo zaplatí DPH na jiný, než zveřejněný účet, se automaticky stává ručitelem za DPH.

Daňové doporučení: Stávající plátci by měli dle přechodných ustanovení do konce února 2013 zaktualizovat údaje o svých bankovních účtech a určit ty, které mají být zveřejněny nebo, že nemá být zveřejněn žádný. V případě, že tak neučiní, bude správce daně předpokládat, že má zveřejnit všechny.

Nespolehlivý plátce (§ 106a) a další ručení za DPH (§ 109/3)

Správce daně může rozhodnout (na základě neplnění povinností), že poplatníka označí za nespolehlivého plátce. Důsledky:

- Zveřejnění ve veřejně přístupném seznamu (internet)
- Minimálně na 1 rok
- Změna zpět jen na žádost
- Každý, kdo obchoduje s nespolehlivým plátcem, je ručitelem za DPH (§ 109/3)

Daňové doporučení: Smluvně ujednat, že pokud by náš obchodní partner byl ke dni úhrady faktury nespolehlivým plátcem bude využit režim § 109a – zajištění daně a DPH budete oprávněni odvést přímo na účet FU. Svému dodavateli pak zaplatíte pouze částku bez DPH.

Identifikovaná osoba (§ 6g - §6i)

Nový institut pro „ojedinělá“ plnění při nákupu služeb od plátce z EU, kdy dosud vznikla povinnost registrace i když nebyl překročen limitní obrat pro registraci. Toto relativně tvrdé ustanovení (plátcem se stal každý, kdo přijal službu byť za jediné € (webová reklama, stažený software...)) je zmírněno. Okamžikem přijetí takové služby nově odvede poplatník DPH pouze z tohoto plnění jako tzv. identifikovaná osoba, jinak plnohodnotný plátce povinně nebude... Zároveň však nebude mít z tohoto zdaněného plnění nárok na odpočet. Dosavadní plátcí, kteří se museli registrovat pře účinností novely pouze z tohoto důvodu, mohou dle přechodných ustanovení požádat o zrušení registrace okamžitě.

Odvod DPH ze záloh pro všechny plátce

Ruší se výjimka pro fyzické osoby – plátce, kteří nevedou účetnictví. Ti dosud nemuseli přiznat a odvést DPH z každé přijaté úplaty, ale celé plnění zdanit až ke dni jeho uskutečnění (při vyúčtování zálohy). § 21/2 byl vypuštěn. (Dobrovolně odvádět DPH ze zálohy bylo umožněno již nyní.)

Přidaňování i při pořízení od neplátců z EU

Doplněním pojmu „osoba povinná k dani“ o „osobu neusazenou v tuzemsku“ (§ 4/1/n) dochází k rozšíření povinnosti „samovyměření“ při přijetí zboží / služby od podnikatele z EU bez ohledu na to, zda se jedná o tamního plátce či neplátce. Nově se tedy přidání a zároveň uplatní nárok na odpočet de facto u všech přijatých plnění jak z EU, tak ze třetích zemí.

Plnění z EU do přiznání opět ke dni vystavení dokladu

Díky změně v náležitostech daňových dokladů (již není speciální úprava, kdy daňový doklad byl vystaven až dnem doplnění údajů příjemcem dokladu) se budou všechna „samovyměření“ realizovat ve zdaňovacím období ke dni vystavení dokladu dodavatelem (tedy skutečnému vystavení dokladu).

Vracení DPH u dlužníků v insolvenční zúženo jen na konkurz (§ 44)

Nárok na vrácení DPH dosud: pokud insolvenční soud rozhodl o řešení úpadku

Nově: pokud insolvenční soud rozhodl o prohlášení konkurzu

Daňový tip: Do konce roku lze v případě splnění ostatních podmínek nárokovat vrácení DPH u širšího okruhu dlužníků, než tomu bude po novém roce, a to nejpozději v přiznání za prosinec.

Prodloužení časového testu pro osvobození převodů nemovitostí (§56/1)

Dosud: 3 roky od první kolaudace (uvedení do užívání)

Nově: **5 let**

Možnost dobrovolného zdanění převodů nemovitostí namísto osvobození (§ 56/1)

Plátce se může rozhodnout, že i po uplynutí 5leté lhůty uplatní daň.

Daňový tip: Zejména při prodeji jinému plátcí doporučuji zvážit tuto možnost, při které nehrozí povinnost úpravy již uplatněného nároku na odpočet, stejně tak pokud se k nemovitosti váže technické zhodnocení. (Časový test pro úpravy odpočtu DPH je v současné době 10 let.)

V dobré víře při použití přenesení daně u stavebních a montážních prací (§ 92e/2)

Pokud plátce, který uskuteční v souvislosti s poskytnutím těchto prací zdanitelné plnění a použije režim přenesení daňové povinnosti a plátce, pro kterého byly tyto práce poskytnuty, bude také postupovat v tomto režimu, má se za to, že toto zdanitelné plnění režimu přenesení daňové povinnosti podléhá. Zároveň odpadá povinnost uvádět na daňovém dokladu sazbu daně. Novou povinností je však uvádět na doklad text „DAŇ ODVEDE ZÁKAZNÍK“

Daňové doporučení: V případě pochybností pro použití režimu přenesení daňové povinnosti (zejména pochybnosti o zatřídění nebo využití odběratelem) je vhodné DPH přenést (stačí podmínka plátce – plátcí) a s u odběratele ověřit, že daný postup akceptuje a daň řádně vyměří.

Daňové doklady - změny

- **Elektronické doklady:** není nutný elektronický podpis ani jiná „specialita“, i doklad zaslaný mailem v pdf a takto uchovávan (tedy nevytištěn) je plnohodnotným dokladem, neboť: Daňový doklad má elektronickou podobu tehdy, pokud je vystaven a obdržen elektronicky. S použitím daňového dokladu v elektronické podobě musí souhlasit osoba, pro kterou se plnění uskutečňuje.
- **Kvalita dokladů (§ 34):** povinnost zajištění věrohodnosti původu, neporušenosti obsahu a čitelnosti daňových dokladů...jakýmkoliv důkazními prostředky, nic nového
- **Věrohodnost dokladů** (tzv. auditní stopa): „součástí“ každého dokladu jsou veškeré další související dokumenty, které prokazují jeho věrohodnost (smlouvy, dodací listy, jakékoliv další důkazní prostředky osvědčující, že údaje na dokladu jsou v souladu se skutečností)
- **Neporušenost dokladu:** mimo jiné je zakázáno na doklady cokoliv doplňovat, vše se bude doplňovat pouze v evidenci pro daňové účely, a tedy:
- **Doklady z EU:** vypuštěno speciální ustanovení o doplňování údajů na doklad
- **Zjednodušený daňový doklad:** lze i pro bezhotovostní platby, jediná podmínka do 10.000 Kč
- **Doklady dle § 92e:** již nemusí obsahovat navrženou sazbu daně
- **Speciální povinné formulace na dokladech:**
 - Text „daň odvede zákazník“, je-li osobou povinnou přiznat daň osoba, pro kterou je plnění uskutečněno (doklady do EU, přenos ve stavebnictví...)
 - Text „vystaveno zákazníkem“, je-li osoba, pro kterou je plnění uskutečněno, zmocněna k vystavení daňového dokladu
 - Text „zvláštní režim – cestovní služba“, je-li plnění poskytováno v tomto režimu
 - Text „zvláštní režim – použité zboží“, „zvláštní režim – umělecká díla“ nebo „zvláštní režim – sběratelské předměty a starožitnosti“, je-li plnění poskytováno v tomto režimu

Závěrem:

Změna, čekající nás od roku 2014: všechna podání k DPH povinně elektronicky

Změna, čekající nás od roku 2015: snížení obratu pro povinnou registraci na 750.000 Kč

Jak již jsem předeslal, současný legislativní stav je velmi nejistý a zdá se, že zlepšení se nedočkáme ani v následujících letech. Stále budeme vystavováni nejistotě, zákony budou schváleny těsně před koncem roku a daňové plánování nelze mnohdy účelně provádět.

O dalším vývoji Vás budu včas informovat, obávám se však, že pojmem včas bude období vánočních svátků.

S přáním pěkného dne

